

Tekoja Saaristomeren puolesta

ALASTALON SALISSA

Volter Kilpi, 1933

Volter Kilven yhdeksänsataasivuinen kirjallisuuden klassikko **Alastalon salissa** löytyy monen suomalaisen kirjahyllystä, mutta useimmilta teoksen lukeminen on jäänyt kesken tai kokonaan lukematta. Kilven lounaismurteen koukeroisuus, tajunnanvirtatekniikka ja loputtoman pitkiltä tuntuviin yksityiskohtiin pureutuva kerronta on haastava lukukokemus.

Yle tarjoaa hyvän vaihtoehdon lähestyä klassikkoteosta uudelleen. **Kilven Alastalon salissa löytyy bodcastina Yle Arenasta.** Helpolla Alastalon salista ei selviydy nytkään. **Esko Salervon** lukeman äänikirjan kuunteluun vierähtää aikaa 36 tuntia.

Alastalon salin varsinainen aihe hautautuu helposti usein esiin nostettujen, Kilven huvittavan yksityiskohtaisten kuvausten alle. Yhtä piippua valitaan hyllystä 60 sivun ajan

Laajemmassa kuvassa **teos kertoo saaristolaiskylän aikomuksesta rakentaa kylän ensimmäinen kolmimastoparkki.** Eletään Oolannin sotana tunnetun Krimin sodan jälkeistä aikaa 1860-luvulla. Kylän mahtimiehet haluavat tienata ulkomaan kaupalla. Kustavin seudulta voisi purjehtia rahtia Tukholmaa kauemmaksi aina Englannin Hulliin asti. Viedä kalaa ja karjaa, ja tuoda viljaa, suolaa, sokeria ja kaikenlaista tarpeellista.

Entisiä isomman ja nopeamman laivan rakentamista alkaa organisoida kylän mahtimies, Hermann Alastalo. Mukaan hankkeen sopimuksen allekirjoitustilaisuuteen kutsutaan ne kylän miehet, joilla on varallisuutta ja uskallusta uuden kolmimastoisien purjelaivan varustamiseen. Tuttuja ja luetettavia miehiä, joita arvostetaan ja joiden paikka yhteisössä tunnustetaan. Oman kylän talonpoikia ja merimiehiä.

Alastalon salissa on myös varsinainen saariston perinne-eepos. Teoksessa kuvaillaan nykyajan lukijalle vaikeasti avautuvalla Lounais-Suomen murteella purjelaivan rakentamista, purjehtimista, maanviljelyä ja metsänhoitoa. Kuvatuksi tulee saaristolaisten elämää, sosiaalista statusta, maailmankatsomusta ja luontosuhdetta.

Volter Kilven Alastalon salissa suorastaan huutaa jatko-osaa. Kuinka "startup"-hankeen kävi? Tuliko parkki rakennettua, millainen oli aluksen linkaari ja kenestä tuli laivan kippari?

Teoksessa kuvatun kaltainen kolmimastoparkki Väinämöinen, 1865, Uusikaupunki

Kuva: Museovirasto